

EPHESIANS
TE PAS PAUL KI NAA TAMA
TE LOTU I EPISES
TE HAKATAAKOTO
TE PAS NEI

Te Pas Paul kinaa tama i Epises e taratara mua lokoi i te “hakataakoto TeAtua ki hakakkutu ake ana mee katoō ni penapena e takkoto i telani ma te kerekere, no hakanoho Christ ki noho hakamaatua i naa mee naa hakkaatoa”. (1.10) Te pas nei e taratara hoki ki naa tama TeAtua ki tautari ki te hakataakoto naa ki nnoho hakapaa naa tama hakkaatoa i te maarama nei iloto te inoa Jesus Christ.

Naa taratara mua e hakatuu mai i *Te Pas Paul kinaa tama i Epises* raa, ttama e sissii te pas nei e tarataraina aia te ara te henua e hakapaaria TeAtua ki meemee hakapaa. Aia e taratara i te ara TeAtua e uii naa haisara te henua iloto te inoa Jesus Christ, Ttama TeAtua, ki hakassaoria te henua inaa mahi te haisara. Naa taratara naa e hakatuu hoki i te purepure hakamaatua TeAtua ni kauake ki naa tama te maarama nei, teelaa nittino i te saaita TeAitu Tapu raa ni kaavea mai. Te ssoa taratara te pas nei raa, Paul e hai ake ki naa tama i Epises raa ki mee te nnoho laatou e nnoho hakapaa ma Christ raa ki sura i te nnoho laatou no meemee hakapaa ki laatou.

Aa ki illoa hakaraaoi iloo naa tama naa i te nnoho naa tama TeAtua ma se tama tokotasi iloto te inoa Christ raa, Paul e kauake

ana taratara raa ka hakatuu ki naa mee i te maarama nei: teenaa maa naa tama e lotu i TeAtua raa e mee ma se haitino tetama, aa Christ raa ko te pisouru; aa e mee ma se hare e hakatuu, aa Christ raa ko te pou hakamaatua; naa tama e lotu raa e mee hoki ma se ffine e aavana, teenaa Christ raa ko tana aavana. Te pas nei e hakatuu te lopo taratara iloo i te tiputipu nei, teenaa i ttama e sissii te pas nei ni usuhia naa tiputipu te manava laaoi TeAtua teelaa e takoto i Christ. Naa mee hakkaatoa e hakattii maarama mai iloto te laaoi Christ, te mate Christ, te manava aroha Christ, te manava laaoi Christ, aa te manava see iloa te ppena te vana e hakallika.

Naa takkoto naa taratara iloto te pas nei

Te hakataakoto te pas 1.1–2

Christ ma naa tama te lotu 1.3—3.21

Te ora hoo iloto Christ 4.1—6.20

Naa taratara hakaoti 6.21–24

¹ A nau Paul, se aposol Jesus Christ i te hiihai TeAtua, e sissii te pas nei ki kootou naa tama TeAtua e nnoho i Epises; kootou naa tama teelaa sei iloo ki tiiake te lotu kootou i Jesus Christ.✧

² Nau e taku ki roorosi hakaraaoi TeAtua, taatou Tamana, ma TeAriki Jesus Christ ki kootou, ki nnoho laaoi kootou.

Naa mee e taukalleka TeAitu e takkoto i Christ

³ Taatou ki hakanau i TeAtua, te Tamana TeAriki taatou, Jesus Christ! Naa mee kato TeAitu e taukalleka teelaa e takkoto i te maarama i aruna i te lani raa ni kaumai TeAtua ki taatou, naa tama Christ.

✧ **1.1** Acts 18.19-21; 19.1

4 Imua te mahaa mai ana te maarama nei raa, taatou kunaa hakamaatinoria are TeAtua ki mee taatou ma ni tama aana, teenaa i taatou e ttaka ma Christ. A Ia ni mee peenei ki ttapu naa ora taatou aa ki see hai sara taatou imua ana karamata.

I aa Ia e laaai i taatou,

5 TeAtua kunaa mee iloo tana maanatu maa taatou ma ki ppurutia a Ia ma ni tamalliki aana i taatou e tautari ki Christ. Teenei ko tana mee e hiihai aa e hiahia ai a Ia.

6 Taatou ki hakanau i TeAtua i te taukareka tana laaai. A Ia ni hookii vare mai tana mee e taukareka, teenaa ko tana Tama e llee ai tana manava.

7 I te aa, taatou nei e hakassaoria te ttoo Jesus Christ, teenaa TeAtua ku see maanatu ki naa haisara taatou, i tana laaai ki taatou e lasi iloo.*

8 Te laaai TeAtua ni huri no kaumai ki taatou nei e lasi ffaaeo iloo!

I aa Ia e atamai aa e iloa i te kau vana raa,

9 teenaa TeAtua ni haia a Ia tana vana ni maanatu ki mee. A Ia ni hakailoa mai ki taatou i tana hakataakoto teelaa ni see ilotia imua, aa teenei ku ttino maaoni i Christ.

10 Te mee TeAtua e maanatu ma ki haia hakaotina a Ia i tana saaita e vana maa e taukareka raa, a Ia ma ki hakakutu ana mee hakkaatoa ni penapena, teenaa ko naa mee katoo i te lani ma te kerekere, aa Christ ku noho hakamaatua i naa mee naa.

11 Naa mee hakkaatoa e haia ki hanotonu ma te hakataakoto TeAtua. Teenaa taatou ni hakamaatinoria TeAtua ma ni tama aana

---

* 1.7 Col 1.14

i taatou ni tama Christ, i teenaa ko te hakataakoto ni noho mai ma Ia imua iloo.

¹² Teenei taatou, naa tama mua ni taaohi manava i Christ, taatou ki hakanau i naa mahi TeAtua!

¹³ Aa kootou hoki ni mee ma ni tama TeAtua i te saaita kootou ni llono i te taratara maaoni, teenaa ko te Lono Taukareka ni kauatu te ara kootou ki hakassao. Kootou ni tuku ki naa vana Christ, teenaa ki tuku atu te hakailona TeAtua raa ki takoto i kootou, ki mattino maa kootou ni tama aana. Teenaa a Ia ni kauatu TeAitu Tapu teelaa ni purepure atu a Ia ki kootou imua.

¹⁴ TeAitu Tapu raa ko te hakailona TeAtua ki taatou, ki hakailoa mai maa taatou ma ki toa taatou se aa TeAtua ni purepure ake maa ana tama. Te mee nei e hakailoa mai hoki maa TeAtua ma ki mmata ki see heheuna hoki taatou ma ni poe aaraa tama. Taatou ki hakanau i ana mahi!

Paul e taku ki TeAtua

¹⁵ I taku saaita iloo ni lono maa kootou e lotu i TeAriki Jesus Christ aa itelaoi kootou i naa tama hakkaatoa TeAtua raa,

¹⁶ nau ni seai iloo ki hakamotu i aku taku ka taratara hiahia ki TeAtua i kootou. Nau e maanatu peenaa ki kootou i aku saaita e taku,

¹⁷ ka mee ake ki te Atua taatou Ariki, Jesus Christ, te Tamana haimahi, ki kauatu TeAitu, te tama ma ki mee ki atammai kootou, aa teelaa ma ki hakaari atu i naa tiputipu TeAtua ki kootou ki illoa kootou iaa Ia.

¹⁸ Nau e taku maa naa hakataakoto kootou ki tarakina TeAtua ki kite kootou i tana maasina, ki illoa kootou i te mee e taaohi manava ai kootou teelaa ni kannaatia ai

kootou a Ia, aa ki kkite kootou i te llasi ana mee e taukalleka ni purepure maa ana tama.

¹⁹ Nau e taku hoki kikkite kootou i ana heheuna haimahi iloto naa ora taatou, naa tama e lotu. Naa mahi e heheuna iloto taatou nei ko ana mahi

²⁰ teelaa ni hakaari i tana saaita ni hakamasike Christ i te mate no hakanoho i tana vasi hakamaatau i te maarama i aruna i te lani.*

²¹ Christ e noho hakamaatua i aruna naa tama hakamaatua i te lani; teenaa ko naa hakamau, naa tama haimmah, aa ma naa ariki. Tana heuna nei e lasi are i naa heuna naa hakamau i te maarama nei ma te maarama hakamuri.

²² TeAtua ni tuku naa mee hakkaatoa ki takkoto i laro naa vae Christ, teenaa, hakanohoria iloo a Ia Christ ki noho hakamaatua i aruna te lotu ma naa mee hakkaatoa.*

²³ Naa tama e lotu raa, teenaa ko te haitino Christ; teenaa ko tana tinotama hakkaatoa, aa naa mee hakkaatoa i naa kina e haka kaatoaina a Ia.*

2

Taatou e ora i naa mahi Christ

¹ Imua, i te saaita kootou ni see hakannoo ki te taratara ka ttaka kootou ma naa haisara kootou raa, kootou e mee pee ko naa tama ku oti te mmate.

² I te saaita naa kootou ni tautari ki te ara e hakallika te maarama nei. Kootou ni hakannoo ki te tama hakamaatua i naa mahi aitu i te lani, teenaa ko te aitu e heheuna iloto naa tama teelaa see hakannoo ki TeAtua.

* 1.20 Ps 110.1   * 1.22 Ps 8.6   * 1.23 Col 1.18

³ Maaoni iaa, taatou hakkaatoa ni mee ma ko naa tama naa; taatou maraa e hai ki naa vana taatou e kaimannako. Teenaa te kau vana naa tinotama taatou ma naa hakataakoto taatou e oti manava raa, naa mee naa maraa e haia taatou. I te tiputipu taatou nei raa, taatou ni tukua hakaoti ki hakallono isu taatou i te saaita TeAtua e lotu, e mee pee ko te henua hakkaatoa.

⁴ Tevana iaa te manava aroha TeAtua e lasi ffaaeo iloo, aa tana laaoi i taatou see taea.

⁵ Teenaa te saaita naa tinotama taatou ni mmate i te see llono taratara taatou raa, taatou ni hakaoratia a Ia ma Christ. Kootou nei ni hakaoratia i TeAtua e manava laaoi i kootou.*

⁶ Taatou ni hakamassikeria TeAtua ma Jesus Christ ki nnoho hakamaatua taatou ma Ia i te maarama i aruna i te lani, i taatou e tautari ki Christ.

⁷ A Ia ni hakasura te vana nei ki takoto te mee nei i naa saaita hakkaatoa e oomai imuri, teenaa ki ilotia naa tiputipu tana manava laaoi teelaa ni hakasuratia mai a Ia i Jesus Christ.

⁸⁻⁹ Teenaa ko te laaoi TeAtua teelaa ni ssao ai kootou, ikootou e lotu. Kootou ni see hakassaoria maa inaa vana taukalleka kootou e mee, sei. Teenaa se taukareka TeAtua e hookii vare ki kootou, aa kootou ki see lavaa te ahu i te mee naa.

¹⁰ TeAtua ni penapena taatou ki tiputtipu taatou peenei, teenaa taatou ni penapenaa a Ia kittaka taatou ma naa sosorina e taukalleka, i taatou e tautari ki Jesus Christ. A Ia kuaa hakatonu mai are te tiputipu naa ki haia taatou.

Te manava tokotasi i Christ

---

* 2.5 Col 2.13

11 Kootou naa tama ni hannau i naa henua sara, kootou naa ko naa tama e kannaatia naa Jew raa ma ko “naa tama see ssere,” aa maa laatou ia ko “naa tama e ssere.” (Teena ko te hakamaatino naa taanata e mee ki naa kina laatou) Kootou ki hakamaarona i naa tiputtipu kootou imua.

12 I te saaita naa raa, kootou ni nnoho hakakkee i Jesus Christ. Kootou ni horau aa kootou ni see nnoho ma ni tama TeAtua. Kootou ni see llave i naa taratara hakamaatua e takkoto, teelaa e hakatahito ki naa purepure TeAtua ni tuku ki ana tama. Kootou ni nnoho poouri iloto te maarama nei; kootou ni see hai mee e taaohi manava ai kootou aa kootou hoki ni see nnoho ma TeAtua.

13 Aa i te saaita nei, i kootou ku tautari ki Jesus Christ, teena kootou naa tama ni nnoho mmao raa ku oti te hakaheha mai te ttoo Christ ki nnoho tauppiri kootou ki TeAtua.

14 I te aa itaatou ni haia Christ tana tino ki nnoho hakapaa taatou, teena ko naa Jew raa aa ma naa tama teelaa seai ma ni Jew, ma ni tama te kanohenua tokotasi. Te mee ni takoto ka ppui iloto naa kanohenua e lua naa, teelaa e nnoho hakakkee laatou ki laatou ka hakatauttou ki laatou raa, ku oti te seua Christ i tana saaita ni mate.

15 A Ia ni hakaotina a Ia naa Loo naa Jew hakapaa ma naa taratara iloto naa Loo naa, ki hakatipu mai iloto naa kanohenua e lua naa se kanohenua hoou tokotasi teelaa e tautari kiaa Ia. Teena te henua e haia a Ia ki nnoho laaoi.✧

✧ 2.15 Col 2.14

¹⁶ I te saaita Christ ni mate i aruna te kros raa, a Ia ni puuia a Ia naa kanohenua e lua naa ki see nnoho no hakatauttau soko laatou. Aa teenaa ko tana mate i aruna te kros naa teelaa ni hakapaaria ai a Ia naa kanohenua e lua naa no mee ma se kanohenua tokotasi ka hakahea ki TeAtua.✧

¹⁷ Christ ni au no hakahea te Lono Taukareka i te nnoho laaoi raa ki te henua hakkaatoa: ki kootou naa tama teelaa sei ma ni Jew, naa tama ni nnoho mmao i TeAtua, aa ma naa Jew, naa tama ni taupiri kiaa Ia.✧

¹⁸ Teenei ko Christ teelaa ni haia a Ia taatou hakkaatoa, naa Jew ma naa tama sei ma ni Jew, ki lavaa te oomai taatou hakapaa ma TeAitu tokotasi no nnoho imua naa karamata te Tamana.

¹⁹ Aa teenaa, kootou naa tama teelaa sei ma ni Jew raa ku see mee hoki ma ni horau aa ma ni tama see ilotia i naa kina laatou ni oomai; kootou ku nnoho hakapaa ma naa tama TeAtua, aa kootou ku ffai i te haanauna TeAtua.

²⁰ Kootou hoki e tuu pee ko te hare e hakatuu ki naa pou teelaa ni hakatuuria naa aposol ma naa pure TeAtua, aa Jesus Christ tana tino e tuu pee ko te pou hakamaatua te hare naa.

²¹ A Ia naa e taaohi te hare raa ki mmau, aa e hakamasike te hare naa ki tipu ma se Hare Tapu e hakatapu ki TeAriki.

²² I kootou e tautari kiaa Ia, teenaa kootou hoki e hakatuuria hakapaa ma aaraa tama ki mee ma se kina TeAitu TeAtua raa ki noho.

3

Paul e heheuna tokonaki ki naa tama teelaa seai ma ni Jew

¹ Teenei kotaku vana e taku ai ki TeAtua. Nau nei e karapusi i aa nau e heheuna i Jesus Christ i te vasi kootou naa tama teelaa seai ma ni Jew.

² Kootou ku oti tellono maa TeAtua, i tana manava laaoi, ni kaumai naa heuna nei ki kauatu se taukareka maa kootou.

³ TeAtua ni hakailoa mai tana hakataakoto see ilotia te henua raa kiaa nau. (Nau ku oti te sissii atu aku tamaa taratara i te mee nei.)

⁴ Aa ki mee kootou etokatoka i aku mee ni sissii raa, kootou ma ki illoa i taku atamai i naa vana teelaa see ilotia i Christ.)

⁵ Imua raa te mee huu nei ni see tarataraina ki naa tama te maarama nei, aa teenei are TeAtua ku hakailotia a Ia te mee naa. Teenaa TeAitu raa e hakailotia a Ia te mee huu nei ki naa aposol ma naa pure TeAtua e ttapu.

⁶ Te taratara huu raa e mee maa naa tama teelaa seai ma ni Jew raa kullave hakapaa ma naa Jew inaa mee taukalleka TeAtua e hookii; naa tama naa ku mee ma ni tama te manava tokotasi, aa laatou ma ki vaevae naa mee TeAtua ni purepure ake iloto te inoa Jesus Christ.✧

⁷ Nau nitukua TeAtua ki heheuna nau iaa Ia no hakaea te Lono Taukareka, teelaa ni kaumai ai a Ia tana laaoi ma ana mahi ki heheuna iaa nau.

⁸ A nau nei ilaro naa tama hakkaatoa TeAtua, tevana iaa TeAtua ni kaumai te heuna nei ki kaavea te Lono Taukareka i te hai mee Christ ki naa tama teelaa seai ma ni Jew,

---

✧ 3.6 Col 1.26-27

⁹ aa ki kkite te henua katoou i te ara te mee huu TeAtua e maanatu ki mee nei ki haia laatou ki heheuna. TeAtua, te tama ni penapena naa mee hakkaatoa raa, ni hakalluu tana mee nei i naa setau katoou ku oti te llaka nei.

¹⁰ TeAtua ni mee peenei iaa Ia e hiihai ma ki hakaari i te saaita nei i naa tiputipu katoou tana atamai ki naa tama hakamaatua ma naa hakamau hakkaatoa i naa nohorana i te lani. Teenaa naa tama naa ma ki hakkiitea naa tama te lotu raa i te mee nei.

¹¹ Teenei ko tana hakataakoto ni noho mai ma Ia imua iloo, aa teenei ku ttino mai i Jesus Christ, TeAriki taatou.

¹² I taatou e tautari ki Christ aa i taatou e illoa hakaraaoi iloo iaa Ia raa, taatou nei ku see ppore te oo atu no noho imua TeAtua.

¹³ Aa teenei nau ku mee atu ki kootou: kootou ki see mamannatu tammaki maa iaa nau e hakallono isu maa kootou. Naa vana nei e ssura ki kauatu se taukareka maa kootou.

Te laaoi Christ

¹⁴ Teenei ko taku vana e tuu ai peenei ki aku turi imua te Tamana,

¹⁵ te tama teelaa naa haanauna katoou i te lani ma te maarama nei e too ai naa ora laatou.

¹⁶ Nau e kainnoo ki TeAtua ki kauatu tana Aitu ki haimahi naa hakataakoto kootou, iaa Ia e sura te kau mee e taukalleka,

¹⁷ aa nau e taku ki penapena Christ tana hare iloto naa hatumanava kootou, ki noho Ia ma kootou iloto naa manava kootou. Nau e taku maa naa ora kootou ki hakatahito ki te manava laaoi,

¹⁸ teenaa ki haimahi kootou hakapaa ma naa tama katoou TeAtua, ki illoa hakaraaoi kootou

i te taaraki, te huarooroa, te konotuu, aa te nnoto te laaoi Christ.

¹⁹ Nau e hiihai maa kootou ki oomai no illoa i tana laaoi teelaa e hainattaa te ilotia, ki hakakaatoa atu te tiputipu TeAtua i kootou.

²⁰ TeAtua e takkoto ana mahi e heheuna iloto taatou raa, e lavaa te haia a Ia naa mee e ttoe iaa i naa mee taatou e kainnoo aa ma naa mee taatou e mannatu.

²¹ Naa tama e lotu raa ki hakanau iaa Ia iloto te inoa Jesus Christ i te kau saaita hakakaatoa! Amen.

4

Taatou ku mee ma se tama tokotasi i te haanauna Christ

¹ Nau nei e karapusi i aa nau e heheuna maa TeAriki. Teenei nau ku mee atu ki kootou: kootou ki tautari ki naa tiputipu te ora teelaa e tau ma te ora ni kannaatia ai kootou TeAtua ki tautari.

² Kootou ki seai iloo ki ahu ki kootou; kootou ki meemee hakaraaoi aaraa tama, aa kootou ki meemee seemuu. Kootou ki manava laaoi no tokenaki ki telaa tama.✧

³ Hakamakkii ki tauhia kootou te manava tokotasi teelaa ni kauatu TeAitu, teenaa ko te laaoi teelaa e mee ai kootou ki nnoho hakapaa.

⁴ Teelaa se haitino tokotasi aa TeAitu tokotasi, e mee pee ko te mee tokotasi e taaohi manava ai taatou teelaa ni kannaatia ai kootou TeAtua.

⁵ Teelaa se Ariki tokotasi, te lotu tokotasi, te hakaukau tapu tokotasi;

⁶ teelaa se Atua tokotasi aa a Ia naa e Tamana i naa tama naa henua hakakaatoa. A Ia naa

---

✧ 4.2 Col 3.12-13

ko te Ariki naa tama hakkaatoa, e heheunatia a Ia naa mee hakkaatoa, aa e takoto i naa tama hakkaatoa.

⁷ Taatou nei e kkee naa mee e taukalleka ni kaumai TeAitu i naa mee Christ e hookii.

⁸ E mee pee ko naa taratara te Laupepa Tapu raa peelaa:

“Tana saaita ni hano ki aruna hakaoti raa, a Ia ni too te lopo karapusi no hano ma Ia; a Ia ni hookii naa mee e taukalleka ki te henua.”[☆]

⁹ Aa teenaa, te taratara e mee maa, “A Ia ni hano ki aruna”, te taratara naa e mee maa e aa? Te taratara naa e mee maa a Ia ni au imua ki te kina hakaoti i laro i te kerekere.

¹⁰ Teenaa te tama ni au ki laro raa ko te tama koi ni hano ki aruna no hakahiti naa papallani ki hakamaasinaria a Ia te lani hakkaatoa ki te ttia tana haitino.

¹¹ Teenaa ko Ia naa teelaa ni “hookii naa mee e taukalleka ki te henua.” A Ia ni hakanoho naa tama ma ni aposol, aaraa tama ma ni pure TeAtua, aaraa tama ki hakaeta te Lono Taukareka, aaraa tama ki roorosi te lotu, aa aaraa tama ki akonaki te henua.

¹² A Ia ni mee tana vana nei ki heheuna hakapaa naa tama te lotu ki hakatipu te kanohenua Christ.

¹³ Teenaa taatou ma ki oomai no mee ma setama tokotasi itaatou elotu aa itaatou e illoa hakaraaoi iloo i te Tama TeAtua; taatou ma ki mee ma ni tama ku mattua iloto naa hakataakoto taatou, e ttae iloo ki te tiputipu maaoni Christ.

¹⁴ Taatou ma ki see mee hoki ma ni tamalliki teelaa e sausaua naa peau ka laaua te matani e aniani mai i te kau auna, teenaa

---

[☆] 4.8 Ps 68.18

i naa hakannoo taatou ki naa akonaki naa tama e taratara kailallao. Teenaa ko naa tama e usuusuhia laatou aaraa tama ki naa vana hakallesi laatou e ffatu.

¹⁵ Tevanaiaa taatou ki taratara maaoni ma te manava laaoi, teenaa ki ttipu ake taatou no illoa hakaraaoi i Christ, te tama hakamaatua taatou.

¹⁶ A Ia e heheunatia a Ia naa tamaa kina hakkaatoa te haitino raa ki heheuna hakapaa, aa te haitino naa e tauhia i ana hakatauna. I te saaita naa tamaa kina naa e heheuna hakaraaoi raa, te haitino raa ma ki somo no tipu ake ma te laaoi.✧

Te ora hoou i Christ

¹⁷ Nau e hakaapo atu te taratara nei iloto te inoa TeAriki: Kootou see nnoho peenaa ka sosorina pee ko naa tama see illoa i TeAtua; naa tama teelaa seai naa hakataakoto laatou e taukalleka.

¹⁸ Naa mannatu naa tama naa e takkoto i naa mee te pouuri. Naa tama naa see llave i te ora TeAtua e hookii, i laatou e manava hatu. Teenaa naa tama naa see lavaa iloo te anaana ma ki illoa laatou i TeAtua.

¹⁹ Naa tama naa ku see illoa te nnapa; laatou e hakamanani peenaa i naa vana e kerekkere laa-tou e hai.

²⁰ Teenaa seai ko naa mee kootou ni akonakina i naa tiputipu Christ!

²¹ Kootou ni akonakina hakaraaoi iloo ki illoa kootou i te hakamaaoni teelaa e takoto i Jesus, i kootou ni tama e tautari kiaa Ia.

²² Aa teenaa, kootou ki tiiake te tiputtipu tuai teelaa ni ttaka ma kootou. Teenaa ko te tiputipu

---

✧ 4.16 Col 2.19

teelaa ni seua naa vana hakallesi kootou ni kaimannako.✧

²³ Naa hatumanava kootou ma naa hakataakoto kootou ki haia ki ssura ni mannatu hoo,

²⁴ aa kootou ki too te tinotama hoo, te tinotama teelaa ni penaa ki tautari ki te tiputipu TeAtua aa teelaa e hakasura te ora maaoni e tonu aa e tapu.✧

²⁵ Teenaa kootou ku kaaoti te taratara hakallesi! Kootou ki taratara maaoni ki telaa tama, i te aa itaatou hakapaa kato ni tama i te haanauna Christ.✧

²⁶ Ki mee kootou elloto, kootou see taki naa loto kootou naa ma ki oti kootou ku mannatu ma ki mee ni vana e hakallika maa kootou. Kootou ki see mee maa kootou ki ttaka ma naa loto kootou naa i te aso hakkaatoa.✧

²⁷ Kootou seai iloo ki hakattanasia se ssao maa Satan, ki see hanatu ia no usuusuhia kootou.

²⁸ Naa tama ni ttaka ka kailallao raa ki tiiake laatou te tiputipu naa; naa tama naa ki kaamata te heheuna ki lavaa te taavi hakaraaoi ni kaikai maa laatou, aa kilavaa laatou te tokonaki ki naa tama see hai mee.

²⁹ Kootou ki see taratara ki naa taratara e hakallika; kootou ki taratara koi ki naa taratara e lavaa te tokonaki telaa tama, teenaa ko naa taratara teelaa e hakatipu te manava telaa tama iaa ia ku ssura ana mee e hiihai. Naa tama ellono i naa taratara kootou naa ma ki ssura laatou taukareka.

³⁰ Aa kootou ki see haia kootou TeAitu Tapu TeAtua ki noho hakaaroha. TeAtua ni kaumai

✧ 4.22 Col 3.9 ✧ 4.24 Gen 1.26; Col 3.10 ✧ 4.25 Zech 8.16

✧ 4.26 Ps 4.4 (LXX)

TeAitu raa ki illoa taatou maa taatou ni tama aana, aa ki illoa taatou maa te aso raa ma ki tae mai, teenaa ko te saaita taatou ma ki hakassaoria a Ia.

³¹ Kootou tiiake te manava utiuti i telaa tama, te manava haaeo, aa te manava e lotoloto nauhie. Kootou tiiake te pukua kkaa ma te pukua saakiri, aa kootou ku tiiake te manava e lotoffaaeo i telaa tama.

³² Kootou ki manava laaoi ka manava aroha i telaa tama; kootou kialloha inaa tama teela e ppena naa haisara ki kootou, e mee pee ko TeAtua ni aroha ki kootou i kootou e tautari ki Christ.✧

5

Te nnoho iloto te maasina TeAtua

¹ I kootou ko naa tamalliki TeAtua e llee ai tana manava raa, kootou ki mee ki tiputtipu kootou ma ko Ia.

² Kootou ki tautari ki te ara telaoi, e mee pee ko Christ ni llee tana manava i taatou teela ki hookii ai a Ia tana ora maa taatou, ki mee ma se mee e manoni kkona e hakaara ki TeAtua teela e hiahia ai a Ia.✧

³ Te mee raa e sara maa naa vana hai huri, naa vana e kerekkere, aa ma naa mee kootou e kaimannako raa e tarataraina kootou. I te aa i kootou ni tamalliki TeAtua.

⁴ Te mee raa hoki e sara maa kootou e maaisu haaeo, e taratara vvare, aa e taussua mmahi. Kootou ki ffuri are no taratara hiahia i TeAtua.

⁵ Kootou ki illoa maa see hai tama i naa tama e hai huri, naa tama e mee naa vana e kerekkere,

✧ 4.32 Col 3.13 ✧ 5.2 Ex 29.18; Ps 40.6

aa ma naa tama e kaimmate i naa mee laatou raa ma ki too ni tuuhana maa laatou i te Nohorana Christ ma TeAtua. Te tama e kaimmate i ana mee raa e mee ma ku lotu ki ana mee naa.

⁶ Kootou see tiiake ni tama ki oo atu no hakarereesia kootou ki naa taratara vvare laatou. Teenei ko naa mee nei teelaa ma ki hakappuu ai naa loto TeAtua ki naa tama see hakannoo kiaa Ia.

⁷ Teenaa kootou ki seai iloo ki hakapaa atu ki naa tama peenaa.

⁸ Naa tino kootou ni nnoho i te poouri imua, tevana iaa i kootou ku mee ma ko te kanohenua TeAriki raa, kootou ku nnoho iloto te maasina. Teenaa kootou ki nnoho pee ko naa tama teelaa ni ttipu ake iloto te maasina.

⁹ I te aa i te maasina naa e ssura te kau tiputtipu e taukalleka, e ttonu, aa e hakamaaoni.

¹⁰ Kootou mee ki illoa kootou ma se aa e hiahia ai TeAriki.

¹¹ Kootou see anaana atu ki naa vana vvare naa tama naa e hai, teenaa ni mee te poouri. Kootou iaa ki hakassaaaina naa mee naa ki te maarama.

¹² Te mee raa e hakanapa iloo maa taatou e tarataraina taatou naa vana laatou e mee mmuni.

¹³ Aa te saaita naa mee hakkaatoa raa e hakassaaaina ki te maarama raa, teenaa te tiputipu maaoni naa mee naa ma ki takkoto mallama mai.

¹⁴ I te aa, naa mee teelaa e hakassaaaina raa ma ki takkoto mallama mai. Teelaa e taratara ai te Laupepa Tapu raa peelaa,

“Maahuru, te tama e matamoemoe nei,
no masike mai i te mate,

ki too te maasina Christ iaa koe!”

¹⁵ Teenaa kootou ki roorosi hakaraaaoi iloo i naa nnoho kootou. Kootou see nnoho pee ko naa tama see atammai; kootou ki nnoho ma ni tama e atammai.

¹⁶ Kootou ki haia kootou ni ara peehea e taukalleka e takkoto mai. I te aa i teenei ni aso e hakallika.✧

¹⁷ Kootou ki see mee ma ni vvare; kootou mee ki ilotia kootou ma se aa TeAriki e hiihai maa kootou ki mee.

¹⁸ Kootou see unuunu ma ki vvare kootou i naa vaimmara, naa vai teelaa ma ki oti ku kauatu te hakallika kootou. Kootou ki too TeAitu Tapu ki noho hakamaatua i naa ora kootou.

¹⁹ I naa saaita kootou e kkutu hakkaatoa raa, kootou ki huahua naa mako e takkoto i te Laupepa Tapu, naa mako te lotu, aa ma naa mako e ttapu; kootou ki huahua iloto naa hatumanava kootou naa mako te lotu ma naa mako e takkoto i te Laupepa Tapu raa ka hakanau i TeAriki.

²⁰ Iloto te inoa TeAriki taatou, Jesus Christ, kootou ki taratara hiahia peenaa ki TeAtua Tamana i naa mee hakkaatoa.✧

Naa hai aavvana

²¹ Kootou ki tuku ki naa vana telaa tama, i kootou ni tama e lotu i Christ.

²² Naa haahine e aavvana, kootou ki tuku ki naa aavana kootou, e mee pee ko kootou e tuku ki TeAriki.✧

²³ I te aa te tanata hai aavana raa e noho haka-maatua i aruna tana aavana, e mee pee ko Christ

---

✧ 5.16 Col 4.5 ✧ 5.20 Col 3.16-17 ✧ 5.22 Col 3.18; 1 Pet 3.1

e noho hakamaatua i aruna te lotu; aa Christ tana tino ko te tama e hakaora te lotu, teenaa ko tana haitino.

²⁴ Aa teenaa, naa haahine hai aavvana raa ki tuku hakaraaoi iloo ki naa aavana laatou, e mee pee ko te lotu raa e tuku ki naa vana Christ.

²⁵ Naa taanata e hai aavvana, kootou ki llee naa manava kootou i naa aavana kootou, e mee pee ko Christ ni llee tana manava i te lotu, teenaa ni mee ai a Ia ma ki mate Ia ki hakaora te lotu.✧

²⁶ A Ia ni mee peenei ki hakatapu te lotu raa ki TeAtua ki tana taratara, teenaa ko tana saaita ma ki oti te huihua a Ia te lotu raa ki matahua ki te vai,

²⁷ ki te saaita te lotu raa e hookina ake kiaa Ia raa, te lotu raa e hakasoro mmata i aa ia e matahua, see hai sara, see kerekere, e mmore hua, aa see hai vana e sara iaa ia.

²⁸ Naa taanata raa ki llee naa manava laatou i naa aavana laatou, e mee pee ko te llee naa manava laatou i naa tino haitino laatou. Te tanata e llee tana manava i tana aavana raa ko te tanata e llee tana manava i tana tino haitino.

²⁹ See hai tama e hakanniko i tana tino haitino. Taatou maraa e mmata hakaraaoi iloo ki naa haitino taatou, e mee pee ko naa mmata ake Christ hakaraaoi iloo ki te lotu;

³⁰ i taatou ni tama i tana haitino.

³¹ Te Laupepa Tapu raa e mee maa, "I te ara nei raa te tanata raa ma ki tiiake ia ana maatua no hakapaa ki tana aavana, aa laua ku mee ma se tama tokotasi."✧

³² E mee te hui te taratara teelaa ni see ilotia, aa teenei e hakailotia mai te Laupepa Tapu nei. Nau

✧ 5.25 Col 3.19; 1 Pet 3.7 ✧ 5.31 Gen 2.24

e iloa maa te taratara nei e hakatuu ki Christ ma te lotu.

³³ Tevana iaa te taratara nei e taratara hoki ki kootou: teenaa naa taanata hakkaatoa ki hai aavana laaoi naa aavana laatou, e mee pee ko ia e hiihai kiaa ia tana tino, aa naa haahine hai aavvana raa ki tuku ki naa aavana laatou.

6

Naa tamalliki ma naa maatua laatou

¹ Kootou naa tamalliki, kootou ki hakannoo ki naa maatua kootou i kootou ni tama TeAriki. Teenaa te ara e tonu. ☆

² “Hakannoo ki too tamana ma too tinna.” Teinei ko te Loo mua teelaa e mee ana purepure e tau atu imuri peelaa,

³ “ki ttonu katoo oo vana aa ki rooroa too noho i te kerekere nei.” ☆

⁴ Kootou naa maatua, kootou ki anaana hakaraaoi naa tamalliki kootou; kootou see haia kootou naa tamalliki kootou naa ki lloto; kootou anaana hakaraaoi ki ttipu ake naa tamalliki naa ma naa akonaki TeAriki. ☆

Naa hakamau maa naa poe laatou

⁵ Kootou naa poe, kootou hakannoo ki naa hakamau kootou i te maarama nei. Kootou ki poreppore ka mattaku ilaatou, tevana iaa kootou ki hai ma te manava laaoi, e mee pee ko kootou e heheuna maa Christ.

⁶ Kootou see mee koi peenei i naa saaita laatou e ttoka i naa heheuna kootou, i kootou e fiffai maa laatou ki fiafia i naa heheuna kootou. Seai. Kootou ki heheunatia hakaraaoi iloo kootou ni aa

TeAtua e hiihai, e mee pee ko kootou ni poe Christ.

⁷ Kootou ki heheuna hakahiahia ma ni poe, e mee pee ko kootou e heheuna maa TeAriki. Kootou ki see mannatu maa kootou e heheuna koi maa naa tama te maarama nei.

⁸ Mannatu i TeAriki ma ki oti ku suia a Ia naa mee e taukalleka te henua ni mee. TeAriki see hakatonu maa laatou ni hakamau aa maa laatou ni poe.✧

⁹ Kootou naa hakamau, kootou ki sosorina ki te sosorina tokotasi ki naa poe hakkaatoa kootou; kootou ki see hakamatakutakuria kootou naa tama naa. Kootou hakamaarona i te mee nei: kootou ma naa poe kootou naa e mee te Hakamau kootou tokotasi e noho i te lani. Teenaa ko te tama e hakatonutonu te henua katoo i te ara tokotasi.✧

Naa hana TeAtua

¹⁰ Te mee hakaoti raa, kootou ki hakatipu ake naa mahi kootou no hakauu ki naa mahi TeAriki.

¹¹ Too naa hana hakkaatoa teelaa ni kauatu TeAtua, ki lavaa kootou te massike no puuia naa vana tippua Satan.

¹² I te aa itaatou see hetaa ma naa tama te maarama nei; taatou e hetaa are ma naa aitu e hakallika te maarama iaruna, teenaa ko naa tuku aitu, naa hakamau aitu, aa ma naa mahi aitu te ssao poouri nei.

¹³ Teenaa kootou ki too naa hana TeAtua raa i te saaita nei lokoi! Saaita te aso e hakallika naa e tae mai raa, kootou ma ki lavaa te huri atu no hetaa kootou ma te tama e tautau haaeo kootou naa. I te saaita kootou ma ki oti

✧ 6.8 Col 3.22-25 ✧ 6.9 Deut 10.17; Col 3.25; 4.1

te hetaa raa, kootou ma ki lavaa koi te taaohi ki naa hakatina kootou.

¹⁴ Kootou ki ttuu tanattana. Te hakamaaoni raa, teenaa ko too tuu; te tiputipu e tonu raa teenaa ko too mee e hakao ki uhi too hatahata;✠

¹⁵ te nnoho kootou ka tanattana ki hakaea te Lono Taukareka i te nnoho laaoi raa, teenaa ko naa taka kootou e hakao.✠

¹⁶ Kootou ki taaohi peenaa ki naa hakatina kootou ki mee ma se ppui naa haitino kootou. Teenaa ko te ppui ma ki tiinai naa nasau e ura teelaa e vorovorosa atu Satan.

¹⁷ Te illoa kootou maa kootou e ttaka ma te ora maaoni raa, teenaa ko te houru kootou e hakao ki uhi naa pisouru kootou, aa te taratara TeAtua raa, teenaa ko te komu taa tama e kauatu TeAitu Tapu.✠

¹⁸ I te saaita kootou e mee naa mee nei raa, kootou ki taku ki TeAtua ki saapai atu ki kootou. Kootou ki taku i te kau saaita katoa ka tautari ki naa taratara atu TeAitu Tapu. Teenaa kootou ki nnoho ka roorosi lokoi, aa kootou ki sei iloo ki tino mmate; kootou ki taku peenaa ki tokonaki TeAtua ki ana tama.

¹⁹ Aa kootou ki taku hoki ki tokonaki mai TeAtua kiana nau, ki kaumai se taratara kiana nau i taku saaita e tuu ki taratara. Teenaa ki see ppore nau i aku saaita e hakaea ana taratara ka haka ilotia naa taratara te lono taukareka teelaa ni see ilotia te henua.

²⁰ Niaaina maa nau e moe iloto te hare karapusi, nau nei ni tukua TeAtua ki hakaea nau te lono taukareka. Kootou taku

---

✠ **6.14** Is 11.5; 59.17 ✠ **6.15** Is 52.7 ✠ **6.17** Is 59.17

ki see ppore nau i aku saaita e hakaea te Lono
Taukareka, teenaa i aa nau ki heheuna peenaa.

Naa taratara hakaoti

²¹ Tikikus, te taina taatou e fiffai aa
se tama e heheuna taukareka i TeAriki raa
ma ki taratara atu i naa vana e mee i aa nau
i te kina nei, ki illoa kootou i taku noho.✧

²² Ttama naa e heunatia atu nau ki taratara atu
ki illoa kootou i te nnoho maatou, aa ki saapai atu
ki naa heuna kootou.✧

²³ Aku taaina ma aku kave nei, nau e taku
ki TeAtua Tamana ma TeAriki Jesus Christ
ki mmata atu ki nnoho hakaraaoi kootou, aa
ki hakattina kootou ma te manava laaoi.

²⁴ Nau e taku maa te laaoi TeAtua ki takoto
ma naa tama katoo teelaa e manava laaoi maaoni
peenaa i taatou Ariki Jesus Christ.

✧ 6.21 Acts 20.4; 2 Tim 4.12   ✧ 6.22 Col 4.7-8

**Na Taratara TeAtua i naa taratara Takuu
The New Testament in the Takuu language of North
Solomons Province, Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Takuu long Niugini**

Copyright © 2009 Translation Committee of Takuu, Mortlock Community

Language: Takuu

Translation by: Translation Committee of Takuu, Mortlock Community

Contributor: Isles of the Sea

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-04-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 15 May 2025 from source files dated 15 May 2025

78ef068e-b7cb-5f13-bf46-55a4db12e0f1